

Ny lov vil tillade nye HAVBRUG at udlede store mængder kvælstof, fosfor, tungmetaller, medicinrester, foderrester m.v. direkte i havmiljøet.

**Folketinget var ikke fuldt informeret i forbindelse med 1. behandling af L 111
(lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse)**

En helt ny rapport trækker tæppet væk under landbrugspakken og "Havbrugspakken"

"Landbrugspakken", herunder det fremsatte lovforslag L 111 – her kaldet "Havbrugspakken" - der vedrører akvakulturerhvervets udviklingsmuligheder, bygger på et fejlagtigt datagrundlag. Århus Universitet og Miljø- og Fødevareministeriet har netop offentliggjort en ny nedbørskorrigeret rapport, hvoraf det fremgår, at belastningen i 2012 var på 55.372 tons samt at *belastningen i perioden frem til og med 2015 er steget til knap 62.000 tons*. Det er helt andre belastningstal, end dem som lå til grund for vedtagelse af "Landbrugspakken", som "Havbrugspakken" er en del af. Denne udvikling med stigende miljøbelastning må forudses forstærket i en overgangsperiode indtil landbrugspakkens virkemidler er blevet fuldt implementeret i 2020. Det er en alarmerende udvikling, ikke mindst set i lyset af, at *EU-lovgivning indebærer, at Danmark skal nedbringe udledningen af kvælstoffer i vandmiljøet til et niveau på "kun" 42.000 tons om året allerede om 10 år – i 2027.*

Rapportens oplysninger trækker tæppet væk under "Landbrugspakken" og dermed også "Havbrugspakken" da det er regeringen mål, at en produktionsforøgelse i akvakulturen skal ske inden for de til enhver tid gældende miljømæssige råderum. *Tallene viser nemlig, at der absolut ikke er et råderum til udledning af 800 t kvælstof og 80 t fosfor i de indre danske farvande, som lovforslaget forudsætter, tværtimod!*

Disse nye oplysninger var kendt, men indgik ikke i debatten ved Folketingets 1. behandling den 19. januar 2017 af lovforslag nr. L 111 med henblik på mulighed for at etablere et antal nye meget store havbrug i de indre danske farvande efter lovens forventede ikrafttræden pr. 1. marts 2017.

Lovforslaget om Havbrug bygger på en helt forfejlet strategi

Med den generelle viden og erfaring man har om forurening af både havmiljøet og i naturen på land, forekommer lovforslaget under alle omstændigheder helt forfejlet. Det er helt uacceptabelt at tillade udledning af kvælstof, fosfor, tungmetaller, medicinrester, foderrester m.v. fra Havbrug direkte i havmiljøet.

Det ville da også være helt utænkeligt, at man i 2017 ville fremsætte et lovforslag om udledning af urensset spildevand direkte i naturen på land – hvorfor så tillade udledning direkte i havmiljøet? Uanset om der så var et teoretisk "råderum" eller ej?

Dertil kommer, at landets borgere og erhvervslivet betaler milliardbeløb årligt for rensning af spildevand. Vedtages loven, bliver det muligt for akvakulturerhvervet at forurene direkte i den fælles recipient – havvandet - oven i købet ganske gratis!

Havmiljøet i de indre farvande fra Østersøen og helt op til Djursland er allerede stærkt forurenet, og der registreres hvert år flere og flere områder med moderat til kraftigt iltsvind med deraf afledte, miljømæssige problemer, hvor massedød i den naturlige fiskebestand er et væsentligt problem for fiskerierhvervet.

Akvakulturerhvervets fremtidige udvikling bør derfor ske med udgangspunkt i anlæg på land. En bæredygtig, grøn strategi, som samtidig rummer et stort potentiale for eksport af avanceret produktionsteknologi til akvakulturerhvervet world-wide. Det er her der kan skabes arbejdspladser.

Endelig lægger lovforslaget op til et opsigtsvækkende brud med et af den nugældende miljølovgivnings mest betydningsfulde principper, som bygger på, at forurening skal løses ved kilden. Som følge af

"havbrugspakken" vil man ændre miljøloven, således at man fremover teoretisk – helt eller delvist – kan løse lokal forurening fra havbrug med andre virkemidler som fx muslingeproduktion placeret et helt andet sted i havmiljøet – når blot det overordnede miljøregnskab vurderes at være i balance.

Lovforslagets skræmmende konsekvenser

Ændres loven, så forurening ikke skal løses ved kilden, er der risiko for omfattende miljøproblemer i de kystnære områder hvor selve havbruget placeres og for omfattende gener og skadevirkninger for andre erhverv og brugere af kystområder og attraktive badestrande m.v.

Akvakulturerhvervet er allerede i færd med at udnytte mulighederne i Lovforslag L 111 og har p.t. ansøgt om tilladelse til 3 store anlæg ved henholdsvis Anholt, Glatved og Rugaard/Hjelm.

Konsekvensen for Djurslands kystvande kan blive uoverskuelig stor, hvis loven vedtages, og de to ansøgte Havbrug etableres. Beregninger viser, at havbrugene ved Glatved og Rugaard/Hjelm vil udlede ca. 300 t kvælstof og 36,2 t fosfor. Til sammenligning udleder Djurslands mange tusinde husstande, erhverv og landbrug - kaldet vandopland Djursland - tilsammen ca. 1.040 t kvælstof og 13,3 t fosfor. De to dambrugs udledning af kvælstof udgør ca. 30 %, - og udledningen af fosfor ca. 270 % af vandopland Djurslands samlede udledning. Dertil kommer ca. 3.500 t organisk materiale.

Udbredt iltsvind må forudses at blive resultatet, som følge af den øgede algevækst i sommerhalvåret i berørte havområder. De store mængder alger lukker for lysindfald til den naturlige bundvegetation, som må forudses at uddø i løbet af nogle få år.

Når et område bliver ramt af iltsvind, så er det ligesom i Ludo – man bliver slået tilbage til start, og så kan 25 års indsats i det vandområde være spildt, og man skal starte forfra med at bygge livet og stabiliteten i havområdet op, og det er noget, der tager rigtig lang tid.

Syddjurs kommune har i sin strategi og kommuneplan prioriteret den allerede eksisterende og fremtidige turisme herunder kystturisme meget højt med henblik på en forsat langsigtet udbygning af kommunens nok vigtigste erhverv. For Djursland er der tale om indtægter på 1.2 milliarder og et meget stort udviklingspotentiale. Turismeerhvervet vurderes både på kort og lang sigt at blive truet og risikerer tilbagegang, hvis de ansøgte placeringer tillades.

Landbrugserhvervet er også et meget betydende erhverv på Djursland. Hvis der gives tilladelse til de ansøgte havbrug og den enorme "omkostningsfrie" udledning af kvælstof og fosfor, vil det påvirke landbrugets muligheder i forhold til den nuværende vandplan.

Djurslands borgere betaler et betydeligt tocifret millionbeløb for spildevandrensning. Vedtages loven, bliver det muligt for akvakulturerhvervet at forurene direkte i havvandet - ganske gratis.

Paradoksalt nok er der kun relativt få, overvejende manuelle arbejdspladser i de planlagte Havbrug. Af de 50 arbejdspladser i primærsektoren, som nævnes i Strategi for udvikling af akvakultur 2014 – 2020 vil højst 15-20 arbejdspladser vedrøre de nye Havbrug og de resterende 30 arbejdspladser vedrører nye, landbaserede akvakulturanlæg.

Samfundsmæssigt ser lovforslaget ud til at trække den helt forkerte vej og Djurslands havmiljø og dermed Syd- og Norddjurs Kommuner vil samlet set – som de første – risikere at blive de helt store tabere som følge af dette lovforslag.

Referencer, kildemateriale:

1. L111: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (kompenserende marine virkemidler ved etablering af eller udvidelse af havbrug)
2. Potentielle konfliktende arealinteresser på havet (3 forskere på Århus Universitet)
3. Spredning af parasitter fra havbrug (Dr. Mary Krkosek)
4. Strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i Danmark 2014-2020 (Naturerhvervsstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen og Miljøministeriet)
5. Notat – Vurdering af markedsudsigterne for arter og opdræt i danske akvakulturer (4. februar 2015, Institut for Fødevarer-og Ressourceøkonomi, Faggruppe for Miljø- og Naturressourceøkonomi)
6. Miljømuslinger- notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi 20.04. 2013
7. Marine Virkemidler, Århus Universitet m.fl.
8. Rognundersøgelsen 1992, Frank Bregnballe og Per Aarup Jensen
9. Turismens økonomiske betydning i Region Midt 2014 – Visit Denmark 2016- Viden & Analyse
10. Danmarks Havstrategi
11. Forslag til indsatsprogram under Danmarks Havstrategi
12. Bilag til indsatsprogrammet – Nye indsatser
13. Miljørapport for forslag til Havstrategiens indsatsprogram 6.12.2016
14. 1.6 Djursland: Resume af basisanalysen samt forslag til væsentlige Vandforvaltningsmæssige opgaver
15. Strategi – og kommuneplan for Syddjurs Kommune

Foranstående notat er udarbejdet af en arbejdsgruppe hvis deltagere fremgår neden for.

Spørgsmål kan rettes til Thorkild Hansen.

Ebeltoft den 28. januar 2017

Thorkild Hansen
Søndergade 9,
8400 Ebeltoft

Jeppe Hansen

Jens Kannegaard

Tlf. 4036 4739